

ZAGADNIENIA NA EGZAMIN DYPLOMOWY
PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA
STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE
cykl kształcenia 2021-2026

Pytania egzaminacyjne stanowiące integralną część egzaminu dyplomowego związane z kierunkiem studiów *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*

1. Pedagogika jako nauka – przedmiot badań, system pojęć, metody badań, budowanie teorii pedagogicznych.
2. Podstawowe pojęcia w pedagogice i ich charakterystyka (edukacja, wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się).
3. Związek pedagogiki z innymi naukami (filozofia, psychologia, socjologia).
4. Metody zbierania danych w badaniach pedagogicznych – metody jakościowe, metody ilościowe.
5. Proces wychowania – właściwości procesu, wychowanek-wychowawca, dziedziny wychowania.
6. Samowychowanie jako proces poznawania i kształtowania samego siebie.
7. Prądy i kierunki pedagogiczne: pedagogika personalistyczna, pedagogika Marii Montessori, pedagogika Janusza Korczaka.
8. Podmiotowość w wychowaniu, Podmiotowość jako zadanie wychowawcze.
9. Klasyfikacja metod wychowania. Warunki skuteczności metod wychowania.
10. Podstawowe środowiska wychowawcze (rodzina, szkoła, grupy rówieśnicze) i ich wpływ na wychowanie.
11. Struktura i funkcje systemu opieki nad dzieckiem w Polsce.
12. Formy i metody pracy opiekuńczo-wychowawczej.
13. Pedagogika społeczna – zdania pedagogiki społecznej, nowe wyzwania wobec potrzeb społecznych.
14. Etyka zawodowa nauczyciela. Etyczne aspekty pracy nauczyciela.
15. Naukowe rozumienie pojęcia „Dydaktyka” – definicja, przedmiot badań, podstawowe pojęcia (język dydaktyki).
16. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe.

17. Proces kształcenia – pojęcie procesu kształcenia, czynniki wpływające na proces kształcenia, istota poznawania pośredniego (uczenie się werbalne) i bezpośredniego (uczenie się sensoryczne).
18. Cele kształcenia – definicja, zasady formułowania celów kształcenia, operacjonalizacja celów.
19. Zasady kształcenia (nauczania) – definicje, podział i charakterystyka zasad kształcenia.
20. Metody kształcenia (nauczania) – definicje, podział i charakterystyka metod kształcenia.
21. Lekcja jako podstawowa forma kształcenia – rozumienie pojęcia „lekcja”, charakterystyka systemu klasowo-lekcyjnego, struktura lekcji i charakterystyka poszczególnych jej części, typy (rodzaje) lekcji oraz sposoby ich organizacji i prowadzenia.
22. Planowanie i ewaluacja pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.
23. Nauczyciel współczesnej szkoły – zadania i funkcje nauczyciela, kompetencje zawodowe, rozwój zawodowy nauczyciela, wypalenie zawodowe.
24. Osobowość i autorytet nauczyciela jako „narzędzie” jego oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych.
25. Podstawa programowa i jej znaczenie dla efektywności procesu kształcenia.
26. Struktura systemu edukacji w Polsce.
27. Organy kolegialne w przedszkolu/szkole – sposób tworzenia organów kolegialnych oraz ich kompetencje.
28. Awans zawodowy nauczycieli. Ścieżka awansu nauczyciela początkującego.
29. Kształcenie dorosłych. Idea kształcenia ustawicznego.

**Pytania egzaminacyjne, stanowiące integralną część egzaminu dyplomowego,
związane z edukacją przedszkolną i wczesnoszkolną**

1. Zasady i obszary konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.
2. Rola nadzoru pedagogicznego w przedszkolu/szkole.
3. Statut Szkoły – charakterystyka, obszary i treści objęte dokumentem.
4. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w przedszkolu i w szkole w świetle obowiązujących przepisów prawnych.

5. Dokumentacja w przedszkolu w świetle obowiązujących przepisów.
6. Dokumentacja w szkole w świetle obowiązujących przepisów prawnych.
7. Obszary edukacji, które w podstawie programowej edukacji wczesnoszkolnej stanowią formę efektów (celów szczegółowych) osiągniętych przez uczniów.
8. Wykorzystanie diagnozy pedagogicznej do poznania dziecka, ucznia. Wymień podstawowe techniki diagnozy w pedagogice – wybierz jedną i dokonaj szczegółowej charakterystyki.
9. Trudności dydaktyczno – wychowawcze w pracy nauczyciela.
10. Wykorzystanie nowych technologii w pracy nauczyciela w przedszkolu i w edukacji wczesnoszkolnej.
11. Bezpieczeństwo i higiena pracy w aspekcie nauczyciela i ucznia.
12. Budowa konspektu zajęć – jego elementy.
13. Gotowość szkolna – pojęcie, cele, obszary, diagnoza.
14. Proces adaptacji dziecka do edukacji przedszkolnej.
15. Współczesna koncepcja oceniania w edukacji wczesnoszkolnej; ocenianie opisowe wspierające rozwój ucznia, ocenianie kształtujące.
16. Formy udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez nauczycieli i specjalistów oraz ich charakterystyka.
17. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
18. Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET) – opracowanie i wykorzystanie w praktyce edukacyjnej.
19. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka – akt prawny oraz zasady realizacji, modele wspierania dziecka (behawioralny, emancypacyjny, konstruktywistyczny).
20. Edukacja integracyjna i włączająca – podstawowe założenia, sposób realizacji.
21. Charakterystyka metod wykorzystywanych w pracy z dzieckiem, uczniem niepełnosprawnym.
22. Metody aktywizujące wykorzystywane w pracy nauczyciela przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej.
23. Zabawa i jej wpływ a rozwój dziecka – klasyfikacja i charakterystyka zabaw.
24. Wymiary integracji we wczesnej edukacji dziecka (integracja treści programowych, metod, form, środowisk i uczestników edukacji).
25. Metoda projektów i jej odniesienia do edukacji wczesnoszkolnej.

26. Obszary rozwojowe dziecka, które zawierają cele kształcenia podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.
27. Kształcenie języka ojczystego, projektowanie działań wspierających dziecko w nauce czytania i pisanie.
28. Rozwijanie aktywności matematycznej dziecka w edukacji wczesnoszkolnej, nauka liczenia, klasyfikowania, metody rozwiązywania zadań.
29. Zasady optymalnego kształcenia przyrodniczego dzieci, metody działalności poznawczej, eksperymentowanie, umiejętności praktyczne, zachowania społeczne, postawy wobec przyrody.
30. Innowacje w pracy nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.
31. Edukacja regionalna w szkole.
32. Współczesna koncepcja oceniania w edukacji wczesnoszkolnej, ocenianie opisowe wspierające rozwój ucznia, ocenianie kształtujące.
33. Niepowodzenia szkolne dzieci w edukacji wczesnoszkolnej.
34. Formy współpracy nauczycieli z rodzicami.
35. Rola szkoły oraz placówek kulturalno-oświatowych w organizacji czasu wolnego uczniów.